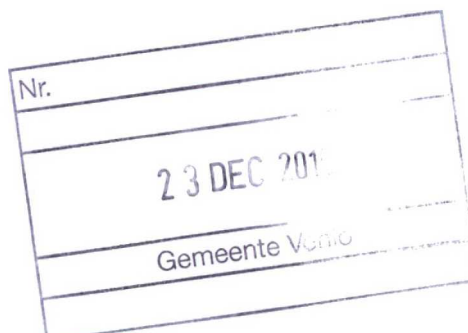

Gemeente Venlo
Gemeenteraad
Postbus 3434
5902 RK VENLO

datum	22 december 2016	behandeld door	Claudia Knapen
uw kenmerk		telefoonnummer	+31 88 11 90288
ons kenmerk	UIT018275	bijlage(n)	1
onderwerp	Kadernota 2018		

Geachte gemeenteraad,

Gelet op het bepaalde in artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord doen wij u bijgaand de Kadernota 2018 toekomen ten behoeve van de informatieverstrekking aan de gemeenteraad.

De Kadernota 2018 bevat de beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor de Begroting 2018 en biedt een (financiële) doorkijk naar de jaren daarna. De Kadernota 2018 is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 december 2016 vastgesteld.

In de kadernota zijn de kostenontwikkelingen als gevolg van loonstijging meegenomen conform afspraak in het Dagelijks Bestuur. Van de materiële kostenstijging is vooralsnog afgesproken om deze niet mee te nemen in de berekening van de bijdrage 2018.

Verder is de hoogte van de totale gemeentelijke bijdrage zoals berekend in de kadernota gelijk gebleven aan de begroting 2017. Beleidsmatige wijzigingen worden vooralsnog binnen de begroting opgevangen. Echter voor individuele gemeenten verandert de gemeentelijke bijdrage wel, dit als gevolg van de besluitvorming rond de harmonisatie gemeentelijke bijdrage door het Algemeen Bestuur. De begroting 2018 is het tweede ingroeijaar van de harmonisatie gemeentelijke bijdrage, dat wil zeggen dat de verschillen in het aandeel van de gemeente in de kosten van de VRLN ten opzichte van de begroting 2016 voor 50% worden meegenomen.

De consequentie van de verlegging van de financiering van het Rijksvaccinatieprogramma van het Rijk naar de gemeenten is wel geduid, maar nog niet verwerkt in de bijdrage en de hoogte van de begroting. Dit zal bij de definitieve opstelling van de begroting 2018 worden meegenomen in april 2017.

Conform voorschriften vernieuwde BBV zijn de kosten voor de bedrijfsvoering niet meer verdeeld naar de verschillende programma's, maar ondergebracht in het onderdeel Overhead.

De Begroting 2018 wordt door het Dagelijks Bestuur voor 15 april 2017 toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten met het verzoek daarover de zienswijze van de gemeenteraad kenbaar te maken.

Met vriendelijke groet,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord, De secretaris,
M.T.C. van Lieshout

Kadernota 2018

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur ter vergadering van 16 december 2016

3. Programma's

3.1. Programma Gezondheid

Algemeen

De Bestuurscommissie van de GGD heeft in 2014 aangekondigd om samen met de GGD een inhoudelijke discussie te willen voeren rondom de uitvoering van taken, rol en positie van de GGD. De aanleiding hiervoor zijn de ingrijpende veranderingen die gaande zijn in de zorg. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van 'ziekte, zorg en afhankelijkheid' naar 'gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht'. Kortom: **Positieve gezondheid**.

Positieve gezondheid is "het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven." (Huber, 2011).

De rol van burgers, zorgverleners, verzekeraars en de overheid verandert. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg geborgd en georganiseerd wordt en een logisch samenhangend geheel is met de rest van de zorg. De GGD levert een goede bijdrage aan langer gezond leven voor de inwoners van Noord- en Midden Limburg door mensen en gemeenschappen te helpen om gezonde en veilige keuzes te maken. Met het bestuur is in 2016 afgesproken dat bij de uitvoering van onze taken, specifieke aandacht wordt gelegd op een flexibele jeugdgezondheidszorg, kwetsbare groepen, ouderen en het verbinden en versterken van netwerken met de kennis en informatie die we hebben.

De publieke gezondheid moet wel betaalbaar blijven. Dit betekent dan ook dat het huidige niveau van de begroting (2017) als plafond geldt. Voor de GGD geldt dan ook dat deze kadernota een financieel beperkte insteek kent. **De discussie 'nieuw-voor-oud' zal nadrukkelijk steeds gevoerd worden. Voor autonome ontwikkelingen geldt dat kritisch wordt gekeken naar het gewenste kwaliteitsniveau.**

Teneinde een beeld te krijgen van de samenhang en de effectiviteit van de publieke gezondheid in Nederland, en daarmee op de betaalbaarheid, is door de Minister van VWS het Stimuleringsprogramma Publieke Gezondheid gestart. Daarin zijn de kerntaken van de GGD-en in Nederland samengevat in vier pijlers, die niet los van elkaar staan, maar juist in samenhang worden uitgevoerd¹. Omdat deze nieuwe indeling een duidelijker beeld geeft van de taken van de GGD, is vanaf het begrotingsjaar 2018 onze begroting op basis van deze vier pijlers ingericht, met aanvulling van een vijfde pijler: Jeugdgezondheidszorg. Deze vijf pijlers vormen de programmaonderdelen van het programma GGD. Conceptueel, op basis van bovenstaande inleiding, zien de **programma's en ontwikkelingen** voor de GGD op de middellange termijn er als volgt uit:

¹ Minister en Staatssecretaris van VWS, Beleidsbrief aan de Tweede Kamer: Betrouwbare publieke gezondheid: Gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en rijk, Den Haag, 28 augustus 2014.

Ontwikkeling personeelsbestand GGD

Het personeelsbestand van de GGD bestaat voor 93% uit vrouwen. Tevens is het zo, dat veel van deze vrouwen parttime werken. Daarnaast zien we dat de vergrijzing ook bij de GGD aan de orde is. In de komende 5 jaar zal ongeveer 5% van het personeel met pensioen gaan. In de komende 10 jaar is dat zelfs ongeveer 26%. Dit betekent dat de organisatie relatief duur wordt, dat de verwachte mobiliteit laag is en dat de kans op hoog ziekteverzuim toeneemt. In de strategische personeelsplanning moet hiermee rekening worden gehouden. Het biedt echter ook kansen tot verjonging en flexibilisering van het personeel. Hierbij moet voldoende aandacht zijn voor kennisoverdracht van de ervaren professionals van de GGD.

Omgevingswet

De veranderingen in de leefomgeving vragen om een meer integrale visie benadering van de leefomgeving en gezondheid. Dit betekent dat decentrale overheden scherp in beeld brengen welke risico's er zijn en kunnen ontstaan, deze risico's afwegen en vervolgens maatregelen nemen die de veiligheid en gezondheid bevorderen. Zo kan de Omgevingswet daadwerkelijk bijdragen aan een gezondere leefomgeving. Het is noodzakelijk dat bestuurders in staat worden gesteld goede afwegingen te maken, zodat zij gefundeerde beslissingen kunnen nemen. In 2017 wordt verder gebouwd aan een goed fundament bijvoorbeeld door een integraal beoordelingskader en (burger)participatie. In 2018 kan de bouw van de Omgevingswet écht beginnen. Dan is het tijd om na te denken over de inrichting. Kortom, het instrumentarium is veelbelovend. Maar de implementatie ervan heeft voornamelijk meer structuur en relatie naar beleid en uitvoering nodig.

Overheveling financiering Rijksvaccinatieprogramma

Per 1 januari 2018 wordt het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) verankerd in de Wet Publieke Gezondheid. Met het wetsvoorstel wordt de uitvoering van het RVP onder de verantwoordelijkheid van gemeenten gebracht. Deze wijziging vraagt om een gedegen implementatietraject waarbij ruimte is om eventuele onverwachte obstakels weg te nemen. Deze zal in 2017 ingezet worden maar zeker nog doorlopen in 2018. Bij dit implementatietraject is er blijvende aandacht voor de taken en verantwoordelijkheid van de gemeenten die in 2017 zullen worden beschreven. Daarnaast zullen de beroepsgroepen zich aan professionele kwaliteitseisen moeten houden die worden getoetst door IGZ. Het RIVM nodigt uit, stelt de vaccins beschikbaar, bewaakt gegevens centraal en stelt programmatische eisen. Hierbij staat het belang van de vaccinatiegraad voorop.

De gemeenten krijgen dus vanaf 2018 van het Rijk een bijdrage om het RVP uit te voeren. De GGD wil dit RVP voor de gemeenten blijven uitvoeren onder gelijkblijvende condities en met een gelijkblijvende vaccinatiegraad en gelijkblijvend kwaliteitsniveau. Hiertoe is berekend dat de uitvoering van het RVP € 724k per jaar kost. Dit bedrag is berekend met landelijk gevalideerde normtijden en de werkelijke begrote kosten van personeel en materieel van de GGD Limburg-Noord. Niettemin is dit bedrag indicatief. Het is afhankelijk van het precieze jaarcohort, de daadwerkelijk uitgevoerde vaccinaties en de autonome ontwikkelingen. In de begroting 2018 zal dit bedrag worden opgenomen in de gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van het RVP. Het bedrag dat de GGD in 2016 van het RIVM ontvangt voor de uitvoering van het RVP bedraagt € 700k. Een kleine verhoging van het landelijk budget wordt nog verwacht, waarmee de daadwerkelijke kosten van de GGD en de huidige inkomsten van het RIVM zeer dicht bij elkaar zitten.

Extra statushouders in de regio Limburg-Noord

Op het moment van schrijven heeft de GGD te maken met instroom van extra statushouders in de regio. Het is nog lastig te voorspellen of deze ontwikkeling zich voortzet in 2018. Voor 2016 en 2017 krijgen de gemeenten financiering vanuit het rijk om de kosten die hiermee samenhangen te betalen. Voor 2018 zijn de consequenties op dit moment nog niet inzichtelijk.

Het Nieuwe Toezicht (Wet kinderopvang)

Binnen de Wet Kinderopvang is sinds 2013 sprake van risico gestuurd toezicht. De inspectieactiviteit wordt afgestemd op het risicoprofiel van de locatie. Momenteel worden toezicht en handhaving binnen de kinderopvang herzien wat leidt tot Het Nieuwe Toezicht (HNT). In HNT gaan inspecteurs de inspecties anders insteken waardoor er meer ruimte ontstaat voor "het algemene beeld en de pedagogische praktijk". Scholing is al gestart en gaat verder in 2017. Op landelijk niveau zijn nog niet alle aspecten voor HNT uitgediscussieerd. De uitkomsten van die discussies bepalen mede hoe wij HNT vorm gaan geven en wat de gevolgen zullen zijn voor 2018 en verder.

Regionalisering TBC

De regionalisering binnen Tuberculosebestrijding is bedoeld om op het niveau van Zeeland, Brabant en Limburg met elkaar te kijken hoe we bepaalde problemen en uitdagingen voor de toekomst het beste kunnen aanpakken. De TBC bestrijding ondergaat naar verwachting een verandering, waarmee ook de processen binnen TBC aan verandering onderhevig zijn. Voor sorterend op een meer landelijke bestrijding van TBC, kan er binnen de regionalisering afstemming plaatsvinden die recht doet aan die toekomstige landelijke aanpak. Voor 2018 en verder geldt dat de regionalisering onlosmakelijk verbonden zal zijn met onze GGD, tenzij er vervroegd een keuze wordt gemaakt om landelijk te bestrijden.

Antibiotica resistentie

Er worden zogenaamde zorgregio's gemaakt om een uitbraak voor antibiotica resistente bacteriën op te pakken; voor ons is dat de Zorgregio Limburg. Binnen de Zorgregio worden in 2017 afspraken gemaakt in multidisciplinair verband om een eventuele uitbraak van antibiotica resistente bacteriën het hoofd te bieden. Wat dit betekent voor onze GGD naar 2018 is nog niet bekend.

3.2. Programma Centraal Meld- en Actiepunt (CMA)

Door de wethouders zorg is besloten dat in 2020 de centrumgemeente-constructie rondom maatschappelijke opvang losgelaten wordt, behalve voor Veilig Thuis en de Vrouwenopvang. Dit gaat te zijner tijd iets betekenen voor de positie van het CMA. De komende tijd zal gebruikt worden om een en ander nader uit te werken.

3.3. Programma Veiligheid: Risicobeheersing

RUD, bestuursopdracht

In 2016 heeft de directeur een bestuursopdracht gekregen om samen met gemeenten en de RUD (regionale uitvoeringsdienst) een heroriëntatie uit te voeren op de toezichtstaken brandveiligheid die betrekking hebben op de objecten en activiteiten met een gemiddeld risicoprofiel. Insteek hierbij is de transitie van regelgericht naar risicogericht werken. De resultaten van de bestuursopdracht worden in 2017 opgeleverd. De uitkomsten en de daarop volgende besluitvorming kan invloed hebben op de inhoud en omvang van het programma risicobeheersing in 2018.

Brandrisicoprofiel

Het brandrisicoprofiel vormt de basis om de transitie van regelgericht naar risicogericht werken uit te kunnen voeren en is tevens een belangrijk onderdeel binnen de groei naar een informatie gestuurde brandweer. In 2017 en 2018 wordt daarom extra aandacht besteed aan de doorontwikkeling en validering van het brandrisicoprofiel.

Bestuursopdracht

Binnen risicobeheersing zien we een verschuiving in de omvang van de deelprogramma's. Door de beperktere activiteit in het bouwsegment zijn er minder adviesaanvragen voor bouwvergunningen en de industriële sector. Daarentegen stijgt nog steeds het aantal middelgrote en grote evenementen in de regio. We zetten momenteel dan ook meer capaciteit in op het deelprogramma gebruiksveiligheid (waar evenementenadvisering een onderdeel van is). Deze verschuivingen lijken substantieel en vragen mogelijk om het bijstellen van de financiële kaders.

In de begroting 2018 wordt voorsnog de bestaande kostenverdeling op de deelprogramma's gehandhaafd. Het bestuur heeft de VRLN de opdracht gegeven om de samenstelling van de deelprogramma's en de wijze van financiering onder de loep nemen, in samenspraak met de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Zodra het resultaat hiervan bestuurlijk is vastgesteld, zullen de verschuivingen tussen de deelprogramma's waar nodig worden doorgevoerd.

3.4. Programma Veiligheid: Basisbrandweezorg

3.4.1. Incidentbestrijding

Natuurbrand

De brandweer Limburg-Noord participeert in de periode eind 2016-2020 in het euregionale project natuurbrandbeheersing. Na de successen die geboekt zijn binnen de provincie Limburg met natuurbrandbeheersingsplannen en implementatie daarvan voor onder meer de Meinweg en Brunsummerheide, is de werkmethodek breder getrokken. Omdat natuurbrand(beheersing) niet ophoudt bij de landsgrens wordt in euregionaal verband opgetrokken. Voor het totale project is onder coördinatie van het openbaar lichaam Duits Nederlands Grenspark Maas-Schwalm-Nette subsidie toegekend ter dekking van extra te maken kosten. Hiervoor worden in de komende jaren beheersingsplannen (en implementatie daarvan) opgeleverd voor de Maasduinen en het

Brachterwald. Het project bevordert de nadere kennismaking tussen natuurpartijen en hulpverleningsdiensten, onder meer via internationale oefeningen en uitwisselingsmomenten. Deelname aan het project vergt extra inzet van de verschillende brandweerafdelingen waaronder incidentbestrijding, vakbekwaamheid/materieel/ontwikkeling en risicobeheersing. Hiervoor is dekking binnen de kaders van de begroting en de subsidie.

Grensoverschrijdende samenwerking

Na herijking en implementatie van de operationele grenzen binnen de eigen regio in 2016 wordt in de periode 2017 en 2018 over de regiogrenzen heen gekeken worden. Systematisch zal vanuit de "Kop van Noord" in de grensgebieden (interregionaal en internationaal) geanalyseerd worden welke samenwerkingsvormen en overeenkomsten er al zijn en welke verbetering en/of intensivering kan plaatsvinden. Doel is de verdere verbetering van de paraatheid, dekking en operationeel optreden.

Incidentbestrijding gevaarlijke stoffen (IBGS) en Grootschalig en Bijzonder Optreden (GBO)

In de afgelopen jaren is binnen brandweer Nederland het optreden bij incidenten met gevaarlijke stoffen en het grootschalig en bijzonder optreden gemoderniseerd. Dit is noodzakelijk om te blijven voldoen aan de veranderende maatschappelijke hulpvraag. Uitrol en implementatie van deze modernisering is opgedeeld in jaarschijven. Ook in 2018 worden binnen de kaders van de begroting versterkingen doorgevoerd.

3.4.2. Vakbekwaamheid, materieel en (beleids)ontwikkeling

Vakbekwaamheid

Binnen vakbekwaamheid kan een onderscheid gemaakt worden tussen vakbekwaam worden (opleiden) en vakbekwaam blijven (oefenen).

In 2018 staat voor vakbekwaam de verdere certificering op de rol. Een traject dat in 2015 is ingezet. Certificering van het opleidingsbureau is een voorwaarde om examens te mogen afnemen. Binnen het brandweeronderwijs wordt de komende jaren het kwaliteitssysteem van toezicht en normering van toepassing. De kwaliteit van aanbieders van brandweeropleidingen maakt expliciet deel uit van dit kwaliteitssysteem. Hiertoe hebben een aantal **opleidingsinstituten en veiligheidsregio's** in samenwerking met het IFV een waarderingskader ontwikkeld. Aan de hand van dit waarderingskader vinden er audits plaats bij opleidingsinstituten om de kwaliteit in kaart te brengen. In 2016 heeft de audit bij de Veiligheidsregio Limburg Noord plaatsgevonden. In 2017 en 2018 zullen de uitkomsten van deze audit verder invulling gaan geven, om zo een bijdrage te leveren aan verdere kwaliteitsverbetering van de opleidingsactiviteiten van de Veiligheidsregio Limburg Noord.

Binnen vakbekwaam blijven vindt een heroriëntatie plaats op het oefenen. De invoering van branchestandaarden speelt hierin een belangrijke rol. Een branchestandaard is een set van landelijke afspraken over de kennis en vaardigheden die is vereist om in de praktijk op het niveau van repressief brandweeredwerker te blijven functioneren. Periodiek moet de repressief brandweeredwerker aantonen dat hij nog steeds vakbekwaam is. Dit heeft gevolgen voor de toekomstige **oefenprogramma's en de wijze van oefenen**, beoordelen en registreren. Het jaar 2018 is in die zin een overgangsjaar, waarbij de aandacht voor een groot deel ligt op het in gang zetten en houden van de huidige oefencyclus en het bewaken van de tevredenheid van de posten. Realistisch oefenen speelt bij vakbekwaam blijven een belangrijke rol. De mogelijkheden hiertoe zijn echter beperkt. In 2016 is een gasgestookte oefencontainer aangeschaft om zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de wens van realistisch oefenen. Einddoel van een oefencyclus is het meerdaags realistisch oefenen. Hiervoor zijn de mogelijkheden in Nederland beperkt en moet uitgeweken worden naar het buitenland. Deze oefeningen zijn duur en vragen veel voorbereiding. De afgelopen jaren zijn deze oefeningen dan ook niet meer in de oefenkalender opgenomen. Het is constant balanceren tussen ambitie en personele/financiële mogelijkheden. Stip op de horizon is wel om in 2018 of 2019 weer een meerdaagse realistische oefening te organiseren binnen de huidige financiële kaders.

Materieel en huisvesting

De brandweer maakt gebruik van een breed scala aan materieel voor het uitvoeren van taken. Dit varieert van klein materieel voor de dagelijkse praktijk tot groot materieel zoals blus- en hulpverleningsvoertuigen. In de periode 2009-2014 is invulling gegeven aan de regionalisering van de brandweer. Hierbij is ook al het aanwezige materieel en overgenomen, waarbij niet gekozen is voor het principe "schoon door de poort". Dat betekent dat het materieel is overgenomen zonder toetsing van kwaliteit en beschikbare exploitatie- en vervangingsbudgetten. Dit heeft geleid tot grote verschillen in kwaliteit en kwantiteit, in afschrijvingstermijnen en het wel of niet aanwezig zijn van vervangingsbudgetten. Bijkomende factor is het afstoten van materiaal van Rijk richting veiligheidsregio's zonder de bijbehorende financiering.

In 2015 en 2016 is al het materieel in kaart gebracht, zijn afschrijvingstermijnen geharmoniseerd en budgetten aangepast. De komende jaren is een inhaalslag aanschaf materieel nodig, waarbij in een aantal gevallen vanuit de regionalisering geen vervangingsbudgetten beschikbaar zijn. Dit leidt bij ongewijzigd beleid op termijn tot een kostenverhoging. In dat kader werkt de VRLN aan voorstellen waarmee deze kostenstijgingen (in ieder geval de komende jaren) opgevangen kunnen worden. Het streven is om de tekorten zoveel mogelijk binnen de eigen middelen op te vangen. Winst is mogelijk nog te behalen door het nog slimmer inrichten van de processen (lean en mean), verdergaande soberheid bij vervanging en het verantwoord uitstellen van bepaalde investeringen die niet direct van invloed zijn op de slagkracht zoals vastgelegd in het Repressief Brandweeororganisatieplan. Binnen de financiële mogelijkheden trachten we steeds meer uniformiteit en standaardisering van het materieel te realiseren. Als gevolg van de overdracht vanuit de gemeentelijke brandweerkorpsen is er diversiteit in merken en types. Dit leidt tot minder efficiency in onderhoud en gebruik.

Binnen het segment materieel valt ook de huisvesting van de brandweer. Met ingang van 1 januari 2017 zijn de huisvestingslasten van de brandweer geregionaliseerd. Voor een aantal brandweerposten wordt nieuwbouw overwogen.. Het gaat hierbij om Ittervoort (samenvoeging Thorn en Hunsel), Nederweert, Stramproy en Horst. De exploitatielasten voor nieuwe posten worden niet hoger dan de lasten zoals die voor de huidige post (of posten in geval van samenvoeging) zijn opgenomen in de begroting van de VRLN.

3.5. Programma Veiligheid: Crisisbeheersing

3.5.1. GHOR en multidisciplinaire samenwerking/crisisbeheersing

Rode draad in 2017 en 2018 is het uitbouwen en versterken van de samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg op de crisisbeheersingsprocessen MOTO (opleiden en oefenen), planvorming, informatiemanagement, risicobeheersing (inclusief risicocommunicatie en evenementenadvisering) en evalueren. De effecten hiervan zijn op de begroting zijn nog niet duidelijk.

Veiligheidsinformatie Centrum (VIC)

We hebben nog onvoldoende een actueel en structureel beeld van de wereld om ons heen en onze eigen 'staat' om risicogericht en vraag gestuurd te kunnen gaan werken. Eerste randvoorwaarde voor realisatie van ambities in ons beleidsplan is informatie gestuurd werken. Spin-off van het aanpakken van informatie gestuurd werken is dat we tevens de werkwijze van de 'koude' en de 'warme' fase dichter bij elkaar brengen en bij daadwerkelijke incidenten en crises kunnen starten met een informatievoorsprong. Dit noemen we VIC. Op langere termijn kan deze veiligheidsinformatie ook gebruikt worden om het publiek beter te informeren c.q. te betrekken en op die manier bij te dragen aan zelfredzaamheid c.q. co-creatie. In 2018 zal het VIC meer en meer vorm en inhoud gaan krijgen.

Operationele Gereedheid: kwaliteit en meetbaarheid Veiligheidsregio

Binnen crisisbeheersing is aan de slag gegaan met het ontwikkelen van parameters/indicatoren die de operationele gereedheid van de crisisorganisatie duiden. De eerste resultaten worden eind 2016 verwacht, in 2017 wordt aansluiting gezocht in het denkraam 'kwaliteit en meetbaarheid van Veiligheidsregio's', dat vanuit de landelijke strategische agenda (projectgroep) ontwikkeld wordt. Monitoringsactiviteiten en dashboard komen in 2018 tot wasdom. Ook het meten van vakbekwaamheid van operationele functionarissen met een multidisciplinaire rol en GHOR maakt hiervan deel uit.

Focus van klassieke rampenbestrijding naar eigentijdse crisisbeheersing

De VRLN heeft in de loop van 2016 en 2017 de focus verlegd van de klassieke rampenbestrijding naar crisisbeheersing, die insteekt op continuïteit en herstel van de samenleving tijdens en na incidenten. Nieuwe partners gaan deel uit maken van de netwerken crisisbeheersing en nieuwe normen worden gesteld aan de operationele gereedheid van onze (crisis-)organisatie. Op de begroting 2018 kan dit effect hebben in termen van (vakbekwame) mensen en middelen. Insteek is om dit binnen de bestaande middelen op te vangen.

Grensoverschrijdende samenwerking

In 2016 zijn vanuit crisisbeheersing (her)nieuw(d)e contacten gelegd met de aan onze VRLN grenzende Kreisen Kleve, Viersen en Heinsberg. Netwerken uitbouwen, planvorming op elkaar afstemmen, gezamenlijk oefenen zijn daarbij in de 'koude fase' speerpunten met als doel wederzijds ondersteunen en bijstaan in capaciteit (menskracht en materieel) in een 'warme fase'. Voor 2018 vloeien dan ook werkzaamheden voort uit de in 2017 af te sluiten convenanten met de Kreisen Kleve, Viersen en Heinsberg. Tevens willen we als VRLN voorbereiden op en participeren in de grote grensoverschrijdende oefening EMREX in 2018. Ook het ontwikkelen van een grensoverschrijdende netwerkkaart, waarvoor eind 2016/begin 2017 subsidie bij de Euregio wordt aangevraagd samen met (een) Duitse partner(s), heeft doorwerking naar 2018 (implementatie).

3.5.2. Gemeentelijke processen (Oranje Kolom)

De Oranje Kolom is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen Bevolkingszorg tijdens een crisis. Deze processen zijn: crisiscommunicatie, publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement, resourcemanagement en evacuatie. Binnen de Oranje Kolom wordt, net als in de gemeentelijke organisaties, sterk ingezet op het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers. Door tijdens de crisisbeheersing de focus te leggen op die mensen die de hulp het hardste nodig hebben, ontstaat een meer afgewogen hulpverlening. Dit impliceert echter wel dat er ook een grote groep in de samenleving is die zelf (liefst al in een periode dat er niets aan de hand is, de 'koude fase') maatregelen neemt om risico's het hoofd te bieden. Ondanks dat de ondersteuning en zorg zeker aangepast wordt op de behoefte en de zelfredzaamheid van de samenleving, blijven er onderdelen bestaan die vooraf vastgelegd dienen te worden. Een voorbeeld is het convenant met het Rode Kruis voor opvang en verzorging. Voor de komende beleidsperiode zal een nieuw convenant afgesloten worden, waardoor er minder verschil bestaat tussen de verschillende Veiligheidsregio's. Voor de Veiligheidsregio Limburg-Noord betekent dit mogelijk wel een stapsgewijze stijging in de kosten.

De komende beleidsperiode is er onder meer aandacht voor de crisisstructuur van de Oranje Kolom. Het slimmer en beter organiseren van de inzet van functionarissen met een taak in een van de gemeentelijke processen, blijft een speerpunt. Daarnaast wordt de piketregeling heroverwogen, naar aanleiding van de bij de veiligheidsregio ingediende zienswijze tegen de piketvergoedingen. Voor deze nieuwe regeling is aansluiting bij de regeling van de VRLN het uitgangspunt. De aansluiting bij de piketvergoedingen van de VRLN kan echter wel gevolgen hebben voor de hoogte van de piketvergoedingen.

Tevens is het van belang dat er aandacht is voor de aansturing en coördinatie bij incidenten waarbij de opschaling niet “standaard” verloopt volgens de GRIP structuur. Bijvoorbeeld wanneer er “flexibel” (niet alle kolomparters, maar een kernteam) of “preparatief” (ter voorbereiding) opgeschaald wordt. De Oranje Kolom verschilt in opbouw en structuur van de andere kolommen, er zijn 15 gemeenten met elk een eigen organisatie en achterban. Dit vraagt extra aandacht in de planvorming.

Bij het proces crisiscommunicatie zijn er de afgelopen periode goede stappen gezet in de borging van zowel strategische als uitvoerende capaciteit, monitoring van media en digitale berichtgeving. Zeker in het geval van onrust en onzekerheid is crisiscommunicatie misschien wel het belangrijkste middel in crisisbestrijding. In de komende beleidsperiode zal crisiscommunicatie verder geprofessionaliseerd worden, waarbij er extra aandacht uit gaat naar de verbinding tussen gemeentelijke functionarissen met een rol in crisiscommunicatie, en de “traditionele” partners in de crisisbeheersing.

3.6. Overhead

In het kader van de vernieuwing van het BBV op grond van de voorstellen van de commissie Depla, worden de kosten voor de bedrijfsvoering niet meer verdeeld naar de verschillende programma's op grond van ingewikkelde sleutels, maar worden de kosten ondergebracht in het onderdeel Overhead. Alhoewel landelijk de discussies hierover nog niet volledig zijn uitgewoed zijn de richtlijnen voor zover bekend doorgevoerd.

De definitie van overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Kosten dienen zoveel mogelijk direct te worden toegerekend aan het betreffende programma. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, in het betreffende programma(onderdeel) moeten worden geregistreerd. De overhead wordt centraal begroot.

Omdat de kosten van de Veiligheidsregio over de domeinen Veiligheid en Gezondheid gespreid worden, is een separate tabel opgenomen waarin de kosten van de verschillende begrotingsonderdelen over deze domeinen verdeeld worden zodat aan de budgettaire afspraken bij de harmonisatie gevolgd kunnen worden.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

Het jaar 2018 zal in het teken staan van de eerder ingeslagen weg van optimalisering en informatisering.

Op het gebied van informatisering zijn diverse deelprojecten in 2016 benoemd, die in de hierop volgende jaren zijn uitwerking zullen krijgen. De effecten hiervan zullen zich manifesteren in een efficiëntere en betere dienstverlening. Mogelijke kostenverhogingen zullen binnen de begroting worden opgevangen.

De ICT infrastructuur zal komende jaren tegen het licht worden gehouden. De vervanging van bestaande systemen, dan wel alternatieve invulling, zal nader worden onderzocht. Ook landelijk vindt er op dit onderwerp volop discussie plaats.

In 2016 zijn diverse initiatieven gestart om de huisvesting verder te optimaliseren. Het gebruik van de verschillende panden binnen de VRLN wordt in de loop van de komende jaren kritisch bezien en daar waar mogelijk vindt indikking van het aantal panden plaats.

De doorontwikkeling van de informatievoorziening en structuur moet er tevens toe leiden dat de organisatie beter in staat is de vragen van klanten en stakeholders beter te beantwoorden en beter bereikbaar is door de doorontwikkeling van onze digitale portalen voor onze dienstverlening.

5. Financiële kaders

5.1. Verdeelsystematiek algemene bijdrage gemeenten (harmonisatie)

Met ingang van de begroting 2017 is de besluitvorming over de verdeling van de kosten en opbrengsten naar de deelnemende gemeenten geharmoniseerd. Er zijn verdeelsleutels vastgesteld die bepalend zijn voor de toewijzing van de kosten en opbrengsten van de diverse programma's over de deelnemende gemeenten. Bij de vaststelling van de nieuwe verdeelsystematiek is met de gemeenten een ingroeiregeling afgesproken van 4 jaar, de verschillen worden telkens in stappen van 25% vereffend. Dat betekent dat het verschil tussen de gemeentelijk aandeel volgens de oude systematiek en de nieuwe systematiek in het vierde jaar conform de gewenste situatie is. De begroting 2018 betreft het tweede jaar van het ingroeimodel, waarbij er dus een verrekening plaatsvindt op basis van 50%.

5.2. Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2018 dus 1 januari 2017. De eerste schatting hiervan is medio februari bekend en zal als basis dienen voor het opstellen van de begroting 2018. In deze kadernota wordt voorlopig uitgegaan van het inwoneraantal op 1 januari 2016.

5.3. Indexatie algemeen

Het Dagelijks Bestuur heeft afgesproken dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage wanneer gemeenten daarvoor door de Rijksoverheid in het Gemeentefonds worden gecompenseerd. In dit 'trap op trap af'-systeem worden de effecten geneutraliseerd van door de veiligheidsregio niet beïnvloedbare ontwikkelingen.

5.3.1. Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de cao-afspraken voor het gemeentelijk personeel. Op 27 januari 2016 hebben de vakbonden en de VNG een principeakkoord bereikt over de nieuwe cao-afspraken voor gemeenteambtenaren. Deze regeling loopt van 1 januari 2016 tot mei 2017. Eerst in het voorjaar 2017 zal de definitieve hoogte van de loonontwikkeling voor 2018 bekend zijn en worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2018.

De meest recente inschatting voor de loonontwikkeling voor de overheid voor 2018 is bekend gemaakt in de Middellange Termijnverkenning 2018 -2021 van het CPB en bedraagt 2,7 %, Dit percentage verminderd met de nog niet ingevulde loonruimte uit 2017 van 0,6% levert een verwachte verhoging op van 2,1%

5.3.2. Materiële kostenstijging

De materiële kostenstijging wordt op basis van de prijsindex voor materiële overheidsbestedingen ingeschat op 0,9%. Vooralsnog is afgesproken deze niet mee te nemen in de berekening van de bijdrage voor 2018.

5.4. Renteomslag

In de begroting 2018 wordt gerekend met een rente-omslag-percentage van 2,25% conform de nieuwe richtlijnen van het BBV. In de nieuwe richtlijnen van de BBV wordt aangegeven dat de omslagrente maximaal 0,5 % mag afwijken van de werkelijke rente. In 2016 wordt de financieringsstructuur herzien en wordt het percentage zoveel mogelijk aangepast.

5.5. BTW en Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

Per 1 januari 2014 valt de brandweer niet meer onder het BTW compensatiefonds. Voor de extra lasten die hieruit voortvloeien worden de veiligheidsregio's gecompenseerd door ophoging van de Bede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR).

Tot en met 2015 werden deze bedragen aan de gemeenten separaat uitgekeerd. Conform de van gemeenten ontvangen verzoeken, zijn de bedragen verwerkt bij de opstelling van de begroting en is het bedrag in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage.

5.6. Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 zijn overheidsondernemingen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Dit betekent dat overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen per 1 januari 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetwijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Naar verwachting zullen de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt zijn. Ten tijde van het opstellen van deze nota zijn de beraadslagingen tussen de landelijke vertegenwoordigers van de Veiligheidsregio en de belastingdienst nog niet afgerond.

Bijlage 1. Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programmaonderdeel	2017	2018	2019	2020	2021
Overhead	Algemene overhead	0	10.315	10.315	10.315	10.315
	Overhead vanuit de programma's	0	2.876	2.876	2.876	2.876
Subtotaal overhead		0	13.191	13.191	13.191	13.191
Gezondheid	Preventie	1.475	842	842	842	842
	Standaardzorg Jeugd	8.355	5.528	5.528	5.528	5.528
	Risicozorg Jeugd	3.768	3.043	3.043	3.043	3.043
	Inspecties kinderopvang	18	-14	-14	-14	-14
	Preventie specialismen	217	23	23	23	23
	Standaardzorg specialismen	1.644	855	855	855	855
	Risicozorg specialismen	214	128	128	128	128
	Kennis & Innovatie	378	485	485	485	485
Subtotaal gezondheid		16.069	10.889	10.889	10.889	10.889
Veiligheid Risicobeheersing	Ruimtelijke veiligheid	223	301	301	301	301
	Industriële veiligheid	428	550	550	550	550
	Bouw veiligheid	1.200	756	756	756	756
	Gebruiksveiligheid	1.380	853	853	853	853
	Overig risicobeheersing	656	160	160	160	160
Subtotaal Veiligheid Risicobeheersing		3.887	2.620	2.620	2.620	2.620
Veiligheid Incidentbestrijding	Basisbrandw eezorg	19.958	14.523	14.523	14.523	14.523
	Specialismen en GBO	1.355	3.719	3.719	3.719	3.719
	GHOR	845	735	735	735	735
	Gemeentelijke processen	695	546	546	546	546
	Crisisbeheersing en multi samenwerking	4.032	1.758	1.758	1.758	1.758
Subtotaal Veiligheid Incidentbestrijding		26.885	21.281	21.281	21.281	21.281
Meldkamer	Meldkamer	1.456	1.051	1.051	1.051	1.051
Subtotaal meldkamer		1.456	1.051	1.051	1.051	1.051
CMA	CMA	552	444	444	444	444
Subtotaal CMA		552	444	444	444	444
Totaal		48.849	49.476	49.476	49.476	49.476

Deze verdeling van de gemeentelijke bijdrage over de programma's is nog gebaseerd op de oude programma indeling. In de begroting 2018 wordt deze verdeling in overeenstemming gebracht met de nieuwe indeling, zoals deze al gehanteerd is in de inhoudelijke beschrijving van de programma's.

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen

De gemeentelijke bijdragen zijn vanaf 2017 bepaald op basis van de nieuwe verdeelsystematiek en zijn gebaseerd op de eerder genoemde uitgangspunten. In onderstaande tabel wordt het verloop over de jaren 2018 – 2021 als volgt weergegeven. Er is sprake van een ingroei naar aanleiding van de besluitvorming over de harmonisatie van de gemeentelijke bijdragen.

Gemeentelijke bijdragen nieuw (gefaseerd invoeren)

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Bijdragen 2017 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2018 a.g.v. ingroei	Bijdragen 2018 a.g.v. ingroei in %	Mutatie 2018 t.o.v. 2017	Bijdragen 2018 a.g.v. ingroei (nieuw)	Bijdragen 2019 (= 2019 oud + mutatie 2018)	Bijdragen 2020 (= 2020 oud + mutatie 2018)	Bijdragen 2021 (= 2020 oud + mutatie 2018)
Beesel	1.129	1.157	2,37%	15	1.172	1.200	1.228	1.232
Bergen	1.334	1.321	2,70%	17	1.338	1.325	1.312	1.317
Echt-Susteren	2.656	2.651	5,43%	34	2.685	2.680	2.675	2.684
Gennep	1.599	1.587	3,25%	20	1.607	1.595	1.583	1.589
Horst aan de Maas	3.871	3.961	8,11%	51	4.012	4.103	4.193	4.207
Leudal	3.300	3.342	6,84%	43	3.385	3.426	3.466	3.478
Maasgouw	2.222	2.174	4,45%	28	2.202	2.153	2.105	2.112
Mook en Middelaar	528	503	1,03%	6	509	484	459	461
Nederweert	1.560	1.532	3,14%	20	1.552	1.523	1.494	1.499
Peel en Maas	3.887	3.879	7,94%	50	3.929	3.921	3.913	3.926
Roerdalen	1.884	1.849	3,79%	24	1.873	1.838	1.804	1.810
Roermond	5.733	5.734	11,74%	74	5.808	5.810	5.812	5.832
Venlo	10.789	10.702	21,91%	137	10.839	10.754	10.668	10.706
Venray	3.849	3.937	8,06%	51	3.988	4.075	4.162	4.175
Weert	4.507	4.520	9,25%	58	4.578	4.590	4.603	4.619
Totaal	48.848	48.849	100,00%	627	49.476	49.476	49.476	49.647

De verhoging van de bijdrage op grond van het Rijksvaccinatieprogramma is nog niet in de tabel verwerkt.

Bijlage 3. Aansluiting begroting 2017-2018

De aansluiting begroting 2017 naar 2018 kan worden weergegeven op basis van de volgende mutatie:

Aansluiting begroting 2017 - 2018 <i>(bedragen in duizenden euro's)</i>	
	Bedrag
Basis gemeentelijke bijdrage 2017	48.849
Effect loon- en prijsstijging 2018	627
Totale gemeentelijke bijdrage 2018	49.476